

Újra talpra kell állni!

2005–2007

NÉVVÁLTOZÁS: ASCHER OSZKÁR SZÍNHÁZ

Úgy éreztük, elérkezett az ideje annak, hogy az Ascher Oszkár Színház helyett felvegyük az Ascher Oszkár Színház nevet. Ennek egyik oka az volt, hogy a helyi törzsközségünk már évek óta „színházként” emleget minket; másik oka pedig, hogy valóban egyre inkább színházszerűen, repertoárrendszerrel működünk. A korábbi, évadonkénti két-három bemutató helyett kevesebb (egy-két) bemutatót tartunk egy-egy évadban, mivel a repertoáron lévő darabjaink száma egyre bővül. Sikeres előadásainkat sokkal többször játsszuk, mint az előző év(tized)ekben, a legsikeresebbeket akár több évadon keresztül is műsoron tudjuk tartani – az egyre erőteljesebb közönségigény miatt.

Szeifner Ferencné halála után, 2006-tól az Ascher Oszkár Színház művészeti vezetői teendőinek ellátása mellett Timár Tibor átvette a színházvezetői feladatokat is.

ITALO CALVINO:

A LOVAG, AKI NINCS

(kisregény színpadi feldolgozása)

A történet a 9. században, Nagy Károly uralkodásának idején játszódik a keresztes lovagok szigorú erkölcsi szabályaihoz kötötten. Bemutatja a lovagi élet színfoltjait, visszásságait, berögzült dogmáit.

Az előadást filmbejátszások színesítik, melyek burlaszkszerűen mutatnak be tömegjeleneteket.

GONDOLATMAZSOLÁK MÉSZÁROS ILDIKÓ DRÁMAFELDOLGOZÁSÁRÓL

Szeifner Ferencné írása (részlet)

(Megjegyzés: Szeifner Ferencné írása még az előző évadban, a dramaturgiai előkészület fázisában született. Ez volt az első olyan előadás színházunk történetében, amelynek premierjét Anikó már nem láthatta, mert kórházba került, és nem sokkal a bemutató után elhunyt.)

„A fejemen görbe sörény, / Hogy kerül a sörbe görény?” Mi adja ennek a rigmusnak a komikumát? Nyilván nem a tartalma, mert az emeletes baromság. Hanem éppen az, ami a lényege: a formai tökéletessége. A tökéletesség önnön abszurditása, képtelensége. Úgy vagyunk szerkesztve, hogy szeretjük, ami jó, de ami túl jó (mint minden túlzás), csiklandozza humorérzékünket. Mert tökéletesség nincs. Ez az üzenete Italo Calvino remek, felnőtteknek szóló meseregényének.

Agilulfo lovag alakját ragyogóan egészíti ki Gurdulu, a csatlós alakja. A tökéletesség mindentől független lenne – ha létezne –, míg a tökéletlenség abszolút képlékeny, nincs önálló arculata, hiszen mindig csak a frissiben szerzett benyomásokhoz alkalmazkodik. Ez a lényeges szerzői elv ragyogóan kifejeződik Mészáros Ildikó színpadi feldolgozásában, kiemelve az amúgy is kézenfekvő Don Quijote – Sancho Panza párhuzamot.

A gondolat természetes konklúziója – hogy a világ, bizony, a gyarló, esendő útkezesőké – így kissé elvész a burjánzóan ötletes epikus elemek között.

Nem voltak azért hülyegyerek a régi görögök a maguk „hármasság” elméletével. Abban tévedtek persze, hogy túl mere-



Jelenet a darabból – „Majális” (Pásztor Csaba, Ökördy Kornél, Bukovszki Eszter, Orosz András, Kerti Tünde)

ven alkalmazták, de kétségtelen, hogy bizonyos mértéken túl megszegni színpadellenes. Vonatkozik ez elsősorban a cselekmény egységére, mert a tér és az idő egysége bizonyos színpadi konvenciók elismerésével lazábban kezelhető.

Itt a nem létező lovak tragikomédiáját tulajdonképpen a három nő szerepén lehet nyomon követni.

Bradamante, az amazonlány például nagyon kis szerep. Pedig izgalmas problematikát feszeget. Ő az a nő, aki tökéletességre vágyik, vagyis arra, ami nincs – a színen mindig csak Mr. Tökéletlen jelenik meg. Sorsa azt van hivatva szimbolizálni, hogy a boldogsághoz kompromisszumokon át vezet az út.

Priscilla a legjobban körvonalazott női figura. A fehérmájú, férfifaló várúrnő valóban jól játszható szerep. Agilulfo tökéletessége – költőisége, precizitása – itt azonban csak akkor nyerné el funkcióját, ha a testi kapcsolat

nem jönne létre. (Nem is jöhet, mert Agilulfo fizikailag nem létezik!) A lelki, mentális, esztétikai értékek gyönyöre olykor magasabb rendű, mint a nyers testiség.

Sofronia alakja éppen az ellentéte Priscilláénak. Az ő egészséges, köznapi boldogságának beteljesülését mindig valamilyen magasabb eszmény nevében akadályozza meg a nem létező lovak. Az elhúzódó, kényeszerű szüzességtől szenvedő nő méltán kívánja a pokolba gáncstalan védelmezőjét, aki mindig a legalkalmatlanabb pillanatokban siet erényei megmentésére. Kiemelkedően szép motívummal zárul a darab: az apród végül magára ölti Agilulfo szétszedett páncélját, azaz a nyomdokaiba lép. A tökéletességet persze nem értheti el, csak törekedhet felé, de az üres páncélt megtöltheti étellel.

Bizonyos vagyok benne, hogy amit én, az ingyenc szakember észrevételeztem, nem akadályozza majd a közönséget, hogy remekül szórakozzék.

EGY ABSZOLÚT KEZDŐ RENDEZŐ GONDOLATAI A DARABRÓL

Mészáros Ildikó írása (részlet)

Italo Calvino „nemlétezője” mosolyoghat ezen a címen, de a stáb jobbnak találta, mint a „Lovagok és Lovagínák” elnevezést.

Hát igen, ez az első rendezés jó tanulópénz volt számomra! A „Lovag” sok örömet és egyúttal buktatót is okozott – talán mindnyájunknak.

Már ahogyan a témára leltem, az is „sorszerű” volt. Rákoskeresztúr központban, a szemeset mellé kitett könyvek között akadtam rá Calvino három kisregényt tartalmazó kötetére. „A nem létező lovag” belopta magát azonnal a szívembe, és az első oldala után már motoszkált bennem, hogy ezt színpadra kell vinni. A gondviselés elég gyorsan lehetővé tette, hogy ki is próbáljam magam: adódott a lehetőség a rendezésre, és megírtam a „Lovag” vázlatát, amit a szereplőgárda összeállítása után kipofoztam.

Az „Ascher ázsait” szerettem volna megyni, és sikerült is. Lehet, hogy azért fogadták el a felkérést, mert éppen pangott a színházi életünk. Lehet, hogy bennük is felébredt a kíváncsiság... nem tudhatom; tény,

hogy én nagyon kicsinek éreztem magam mellettük az alig páréves „ascheros” múltammal.

Rádásul – az addig csak egyetlen rendezővel, Anikó nénivel dolgozó színjátszóként – nem volt semmi tapasztalatom a rendezésben: csak azt tudtam, mit szeretnék a „Lovagban” látni, de igazából az elején még ezt sem tudtam pontosan (rendezői nyelven) elmondani a kollégáknak. Nem láttam, „hogyan kell a rendezést csinálni”, mennyi munka van mögötte. A próbafolyamat alatt rádöbentem, hogy egy rendezőnek tisztán, érthetően el kell tudnia magyarázni, mit akar, mert nem mindenkinek „jár arra a srófra az agya, mint nekem”, és azután keményen kézben kell tartani a darabot és a gárdát.

A kezdetek nem éppen ebben a szellemben indultak; egyre nehezebb lett számomra azt a vonalat tartani, amit az elképzeléseimben kialakítottam. A szereplők igen ötletesek voltak, ami természetesen sokban segített, de néha elszaladtak a lovagok, és a darab egy gegparádé ruháját kezdte magára öltetni. Voltak viták, feleslegesen futott körök, amit – ha több tapasztalatom lett volna – el lehetett volna kerülni.

Agilulfo (páncélban Hegyi Norbert), Bradamante (Kerti Tünde), Raimbaud (Ökördy Kornél)





Gurdulu (Pásztor Csaba)

Néha nagyon nehéz volt megértetni a szereplőkkel, hogy nem kötözködni akarok, hanem egy gondolati cselekményszálat szeretnék végigvinni, esetleg egy finom jelzéssel szeretnék utalni egy mai társadalmi vagy erkölcsi problémára.

A „Lovag” igen sok lehetőséget rejtett magában mind a burleszkre, mind a kesernyész angol humorra, mind a „vásári ripacskodásra”. Nehéz volt a középutat megtalálni, mert könnyen átbillenhetett ez a történet egy vásári komédiába, amit nem szerettem volna. Ezt a darabot nagyon feszes tempóban, igen fegyelmezetten lehet csak játszani ahhoz, hogy – az én megítélésem szerint – élvezhető legyen a „kő amatőr” néző számára. Még így is sok poén „nem jött le” a nézőtérre (például a „Grál-jelenet” Szinyei Merse Pál Majális képének beállítása...), de ezek még „elférnek”, ha a történet gördülékeny és követhető.

A színház számomra mindenképp egy közös produkció, ahol az emberek a közös cél érdekében segítik egymást ahogyan és amiben csak tudják.

A „Lovag” adott azért teret és lehetőséget a rengeteg viccelődésre is: főszereplőnk nem is élete állandóan terítéken volt, miképp



Szaracén (Csőre Csaba)

férfi kollégáink szexuális szokásai és teljesítőképessége is. Mikor megírtam a szövégkönyvet, fel sem tűnt, mennyi rejtett erotika van benne...

**Agilulfo (páncélban Hegyi Norbert),
Raimbaud (Ökördy Kornél)**



FELVÉTELI MEGHALLGATÁS 2006

Timár Tibor feljegyzése

Nagy érdeklődéssel vártuk, hogy a többéves szünet után meghirdetett felvételtípusra vajon hányan adják be a jelentkezési lapjukat.

A jelentkezési felhívást több helyi lapban, sőt budapesti hirdetőújságokban is megjelentettük. Az érdeklődés várakozáson felüli volt: közel negyven jelentkezési lap érkezett be hozzánk, a nagyterem zsúfolásig megtelt (ugyanis ott fogadtuk a jelentkezőket). Többen kísérővel, „drukkerrel” érkeztek. Jómagam néhány szóval köszöntöttem a megseppent várakozókat, és ismertettem a felvételi menetét.

Már a jelentkezési lapok tanulmányozása során megállapítottuk, hogy nagyon igényes anyaggal készültek a felvételizők. Néhányan közülük már színjátszós múlttal is rendelkeztek, s ami a legmeglepőbb a korábbi évek gyakorlathoz képest, igen sokan zenei képzettséggel, ének- és hangszertudással rendelkeztek.

A jelentkezők közül az alsó korhatár szerinti 16 évestől a 65 éves „bácsiig” több nemi nemzedék képviseltette magát, de legtöbben a húszas korosztályból érkeztek.

Hagyományainkhoz híven a jelentkezőktől – a megjelölt felvételi anyagon túl – rögtönzött szituációs gyakorlatokat is kértünk, amelyekbe segítségül társulati tagjainkat is bevontuk. Mindenkiel kicsit elbeszélgettünk: miért szeretne hozzánk járni, mik a tervei, milyen színjátszós tapasztalattal rendelkezik.

A délután négy órától este tízig tartó felvételi után a zsűri döntése alapján tizen-négy főt (hét fiút, hét lányt) vettünk fel az Ascher Színház stúdióképzésére, akik lelkesek, tehetségesek, frissek, és talán megpezdítik kicsit az Ascher életét, hiszen több éve nem volt már stúdió.

Ilyen nagy létszámú stúdió eddig még sosem indult nálunk. (Megjegyzés: egy fő fel-

vételt nyert, de úgy döntött, hogy mégsem csatlakozik hozzánk, nem jelent meg a stúdióképzésen.)

A stúdiót Lukács Klára vezeti.

PASSIÓ

(irodalmi műsor a magyar költészet istenes verseiből – a Rigel Színpad előadása)

A passió keresztút, mely az ember életét kíséri végig, kapcsolatát Istennel a gyermeki hittől kezdve – a különböző kétségeken keresztül – a végső megbizonyosodásig.

A műsor alkotói úgy érzik, helyüket vették az istenes versek a kultúrában és az emberek tudatában, ezt pótolni, visszaállítani hivatott tehát az előadás.

Frech' Gábor és Köteles László nem hagyta veszni Anikónak a magyar költészet istenkereső és istentagadó verseiből készített irodalmi összeállítását: az eredeti tervek szerint Anikó is szerepelt volna ebben a műsorban, de, sajnos, már csak a két fiú adhatta elő a „Passió” című költői estet. A két szereplő a bemutató előadást Szeifnérné Csetényi Anikó emlékének ajánlotta. A műsorban az előadott versek egy részét megzenésítve, gitár- és tamburakisérettel hallhatta a közönség.

A Passió egyik előadását élőben közvetítette a Zenit TV.

Köteles László és Frech' Gábor a Passióban



SZÍNHÁZI VILÁGNAP 2006

A Rákoskerti Művelődési Házal közösen megszerveztük a színházi világnap – immár hagyományosnak mondható – méltó megünneplését. „Színházvilág” címmel 2006. március 26-án kiállításmegnyitót tartottunk Makay Sándor színművész színészkarikatúráiból, valamint Wegenast Róbert diszlettervező munkáiból. Az ünnepélyes megnyitón jelen volt Makay Sándor is. A kiállítás megnyitására, valamint az esti előadásunk (A salemi boszorkányok) előtti ünnepi köszöntőre Timár Tibor művészeti vezetőt kérték fel. Ezzel az előadással egyúttal Anikóra is emlékeztünk, hiszen ez volt az utolsó rendezése, amelyben szerepelt is.

VENDÉGÜNK VOLT

MAKAY SÁNDOR SZÍNMŰVÉSZ

Timár Tibor írása

A kiállítás megnyitására alaposan fel kellett készülnöm: mindössze annyit tudtam, hogy Makay Sándor színészekről készített karikatúrái és Wegenast Róbert néhány diszletterve lesz majd látható.

Makay Sándort elsősorban József Attila Színház-beli korszakából ismertem, több szerepében is láttam. Természetesen utánanéztem lexikonban és interneten a pályafutásának, sok adatot gyűjtöttem róla, de úgy éreztem, ha csupán száraz tényeket mondok a megnyitón, az egyrészt unalmas lesz, másrészt nem is kapcsolódik szorosan a kiállítás anyagához, hiszen nem mint grafikust, hanem mint színészt tudom csupán bemutatni. Ezért személyesen szerettem volna őt megismerni, „kifaggatni” színészi és grafikus pályájáról. A művész úr felkérésre azonnal igent mondott.

Tapasztalt, bölcs, jó humorú, kissé megfáradt embert ismertem meg benne, akiből dőlt a szó, szinte folyamatosan mesélt ma-

gáról, a pályáról. Vérbeli színész! Még az a „régí vágású”! Anekdotázott a pályáról – a kaposvári kezdetektől a miskolci és budapesti József Attila Színház-beli korszakán át egészen a jelenig. Bevallom, nagy hatást gyakorolt rám: egy színész – akit eddig csak a szerepeiből ismertem – szinte azonnal a bizalmába fogadott, és percről percre kibontakozott előttem a pályaképen túl az EMBER. Mesélt életének meghatározó igazgatórendezőiről, a pályatársakról és barátokról is.

A beszélgetés közben említettem azt is, hogy éppen a „Névnap” című színdarab felújító rendezésébe fogok bele a közeljövőben, amiben éppen ő játszotta az ősbemutatón Mazur szerepét.

Igyekeztem az interjút többször is a kiállítási anyag, a grafikus pályára irányába terelni: bele is fogott, de valahogy mindig visszakanyarodott a színházhoz. Elárulta, hogy semmilyen képzőművészeti képzettséggel nem rendelkezik, számára a rajzolás kikapcsolódást jelent. Véletlenül derült ki, hogy ehhez is tehetsége van: fiatalon, még a budapesti csokoládégyárban cukorfőzőként dolgozva készítette első karikatúráját. Másnap behívatta a gyár igazgatója, Makay azt hitte, ebből balhé lesz. Éppen ellenkezőleg! A gyár dekorációsa lett, elsősorban munkavédelmi plakátokat készített.

Később is sokat rajzolgatott – magának. Sokszor a tévéforgatások vagy szinkronszerpek szünetében – unaloműzőként – kollégáiról skiccelt karikatúrákat. Míg a színész és a közönség kapcsolata különös, illékony, megismételhetetlen és tűnő varázs, a karikatúra – görbe tükröt mutatva kollégákról, pályatársakról, barátokról – örök nyomot hagy az utókornak. Mikor azt kérdeztem tőle, megsértődött-e valaki a karikatúrái miatt, azt válaszolta: „Azok sértődhetnek volna csak meg, akikről nem készítettem!”

Ezt a kiállítási anyagot elsősorban a szélesebb közönség körében is ismert kollégái-

nak képeiből állította össze. Mintegy négyszáz rajzából most harmincat láthatott a közönség.

Makay Sándor a kiállítás megnyitójára egy széket kért, mondván, kissé megromlott az egészsége, nem tud már sokáig egy helyben állni. Ezen kissé meglepődtem, hiszen úgy tudtam, jelenleg is játszik a Magyar Színházban, a *My Fair Lady*-ben. Mikor finoman érdeklődtem, hogy bírja a táncos-énekes szerepet, elmosolyodott: „Tiborkám! Csak nem képezed! Az életben rogygánt lehetek, de ha színpadon állok, akkor táncolni is tudok!”

A kiállítás megnyitóbeszéde után kis műsorral köszöntöttük a művészt, majd meginvitáltuk az Ascher Színházba, ahol „A salemi boszorkányok” című előadással ünnepeltük a színházi világnapot.

Mivel nem tudtam megszerezni azt a szöveget, amivel ebben az évben a világ összes színházában köszöntik ezt a napot, ezért úgy döntöttem, hogy azt a szöveget olvasom fel, amit korábban Anikó írt és mondott el ugyanebből az alkalomból. Így ezen a napon kicsit rá is emlékeztünk a saját írásának felolvasásával. Az előadás után Makay Sándor őszinte, udvariaskodástól mentes kritikát mondott a darabról, tanácsokat adott a szereplőknek a további előadásokhoz, valamint elmondta, hogy nagyon „megfogta” őt az előadás előtt hallott köszöntő, s bár nem mindennel ért egyet, amit abban Anikó írt, de sajnálja, hogy már nem beszélgethet, vitatkozhat vele, aki szerint – s ez számára ebből a szövegből is kiderült – nagy formátumú egyéniség lehetett!

MERTZ TIBOR MESTERKURZUSA

Újfajta próbamódszerek a színházi alkotómunkában

Hegyi Norbert írása (részlet)

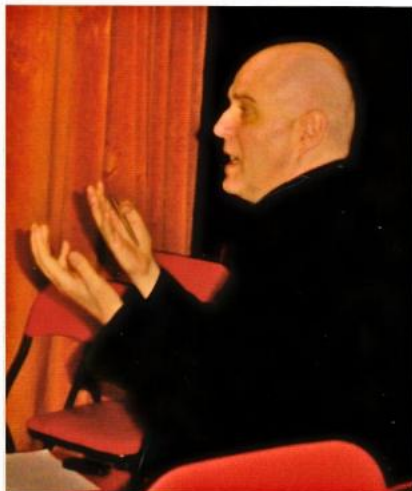
Mertz Tibor hajdani társulati tagunk, a Nemzeti Színház művésze mesterkurzust tartott vállalkozó kedvű színjátszóink részére. 2006 márciusától nyolc alkalommal mutatta be – tréning formájában – a színészmesterség Tim Carrolltól tanult módszerét, melyet egy próbafolyamat során ismert meg tőle, amikor az általa rendezett darabban szerepelt.

A mesterkurzusra tizennégy fő jelentkezett a csoportból, ez a kiscsoportos munkához ideális létszám. Mindannyian koncentrációs képességünk komoly próbatételének éltük meg a Mertz Tiborral végzett közös munkát. A mesterkurzus mind a társulat, mind – bevallottan – Tibor számára igen nagy izgalommal várt esemény volt.

De miben is áll e nehezen körülírható módszer lényege?

Az elvégzett gyakorlatok mindegyikének

Mertz Tibor mesterkurzust tart



középpontjában a gondolkodás – mint a szerep lényegét meghatározó folyamat – állt. Carroll meggyőződése szerint a honi színjátszás illusztratív felfogása – melynek középpontjában a „figura”, a „mit érezhet ő ebben a pillanatban?”, a „beleélés” fogalmi állnak – tétűt, elvetendő és helytelen gyakorlat. A színész dolga másfelől közelítendő meg: nem eljátszom a szerepet, hanem én vagyok a szerep maga.

Nem egyes szám harmadik személyben beszéltek a figuráról, hanem magamról beszéltek egyes szám első személyében, mert én vagyok a „figura”. Meghatározott célok érdekében cselekszem, s ezt a célt mindenáron el akarom érni. Ehhez különféle taktikáim vannak, s annak függvényében választom meg azokat, hogy éppen milyen viszonyulást kíván meg tőlem a partner taktikája.

Ezek a folyamatok viszont a mélyben zajlanak, kevésbé tudatosak, inkább a nagyon átgondolt célok függvényében – mintegy ösztönszerűen – működnek. Így viszont elsődleges lesz a partner szerepe a játékban, magamat valakihez képest is meg tudom határozni. A partnerre és a saját helyzetemre való koncentráció olyan újszerű és őszinte hangokat képes előhozni a játék során, amely biztosítja a jelenet izgalmát, hitelességét. Így – miközben folyamatosan meglepjük a partnert is – magunk is meglepjük magunkat.

A gyakorlatok lényege tehát az volt, hogy tegyük tudatossá a színpadi jelenlétet s a partnerhez fűződő viszonyt. Tibor ehhez páros jelenetekre bontotta Gogol „Háztűznéző” című darabját, s a színház tagjai ezeken a jeleneteken keresztül próbálták meg elsajátítani a látásmód lényegét. S miközben megismerkedtek Podkoljoszin, Agafja Tyihonovna, Fjokla, Kocskarjov szerepének belső titkaival, maguk is igazi titkokkal lettek gazdagabbak: önmaguk mélységeivel s a játék igazi örömeivel.

ILYENEK VAGYUNK MI...

Az Ascher Oszkár Színház műsora sok-sok meglepetéssel...

Timár Tibor írása

Nagyszabású, fővárosi szintű rendezvényre kérték fel 2006 májusában a fővárosi művelődési házakat: a KincseM Művelődési Háza Fesztiválja keretében minden művelődési intézmény saját programmal mutatkozhatott be a fővárosi közönség előtt. A Rákoskerti Művelődési Ház főleg az Ascher Színházra építette a rendezvényen való szereplését. Látható volt újra az Ascher Színház múltját feltáró, korábban bemutatott kiállítás néhány részlete is.

Ezzel a műsorral az „ascherosok” sokszínű tehetségét mutattuk be. Kifejezett kérés volt, hogy most kivételesen ne egy meglévő, kész darabot játsszunk, hanem erre az alkalomra készítsünk valami meglepetést. Érdekes kihívásnak tartottuk a felkérést, és azt gondoltuk, ez jó alkalom arra, hogy tagjaink ismét verssel–prózával, dallal–zenével álljanak elő, ki-ki kedve szerint. Az „Ilyenek vagyunk mi” című előadásban az Ascher Oszkár Színház tagjai eddig kevésbé ismert oldalukról is bemutatkozhattak: megcsillogtathatták ének-zenei tudásukat, felcsendültek musicalrészletek és egyéb zenei csemegék, részletek hangzottak el önálló estek irodalmi összeállításából, ezenkívül számos újdonsággal rukkoltunk elő.

A műsor szerkesztéskor azt gondoltam át először, mi van már készen a tarsolyunkban, ami ide való: a „Passió” című produkció túl fajsúlyos, komoly erre az alkalomra, és már önmagában is közel egyórás, de semmiképpen sem hagytam volna ki, hiszen ezzel a verses összeállítással visszautalhatunk színpadunk indulására, eljuthattunk a gyökerekhez, amikor még főképpen irodalmi–pódiumi összeállítással léptünk a közönség elé. Egy körülbelül húszperces részt

vágtunk össze ebből az előadásunkból, ami keresztmetszetet adott a produkcióról.

A komoly hangvételű műsorszám után valami nagy váltásra volt szükség, hiszen ez a tavaszi fesztivál mégiscsak könnyedebb hangvételű igényel. Felkértem Pethe Zsoltot, adjon elő a pár évvel ezelőtti előadást-jéből néhány humoros részt, esetleg énekeljen is valamit a dalok közül. Ezzel a blokkal rámutathattunk arra a hagyományunkra, hogy a színpadi produkciókon kívül egy-egy színjátszósunk időnként önálló estek keretében saját szerkesztésű irodalmi összeállításokkal lép a közönség elé.

Az volt a koncepcióm, hogy most kicsit másképp mutakozzunk be a közönség előtt, mint ahogyan ezt megszokták tőlünk. Szerettem volna bebizonyítani, hogy színjátszósaink mennyire sokoldalúak az önkifejezés terén. A szokásos előadóművészi kifejezési forma mellett egy-egy tagunkhoz igen közel áll az írás: Hegyi Norbert, „koszorús költőnk” még középiskolás korában, Sárovaron arany minősítést kapott a diákköltők találkozóján, Mészáros Ildikó pedig prózai írásaiból választott ki egyet.

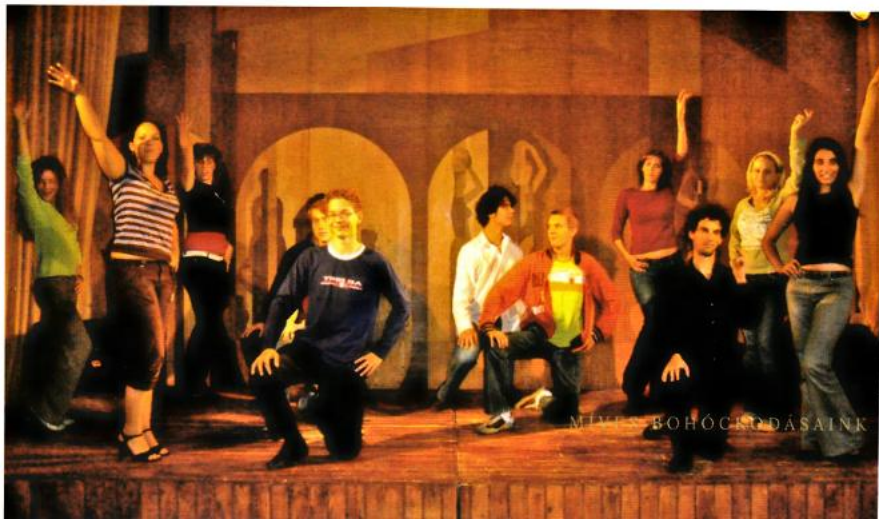
Remek alkalomnak tűnt ez a bemutatkozó műsor arra is, hogy a közönség kicsit bepilanthasson a kulisszák mögé, meglássa azt, milyenek vagyunk, ha éppen nem a színpa-

don állunk. Arra gondoltam, beszélsek egy kicsit a színjátszó táborok hagyományáról, arról, hogy ez a közösség a próbákon kívül gyakran együtt tölti szabadidejét is jó „bulik” formájában. Ennek egyik formája a nyári színjátszó tábor, ahol az alkotó képzésen túl természetesen együtt pihenünk, nyaralunk, „ökörködünk”. Ilyenkor előkerül sörözés-borozás közben a gitár is: ketten ebből a hangulatból adtak ízelítőt.

Kapóra jött, hogy ezzel a műsorral párhuzamosan már folytak Mertz Tibor mesterkursusának foglalkozásai. Tudtam, hogy Gogol „Háztűznéző” című darabjának jeleneit használják fel a tréningen, ezért megkértem a mesterkursus két résztvevőjét, adjanak elő egy jelenetet ebből a darabból. Ugyanazt a rövid jelenetet mutattuk be háromféle felfogásban, így a közönség kicsit bepilanthatott a próbafolyamatba: megláthatta, hogy egy jelenetet milyen sokféleképpen lehet megközelíteni, kidolgozni addig, míg eljutunk a végleges megvalósítás-hoz.

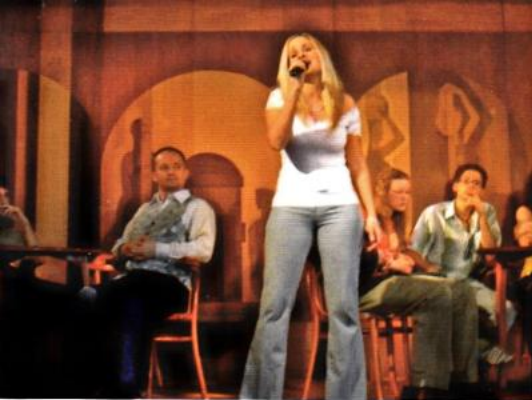
Bár színházunk nem elsősorban zenés produkciókra építi műsortervét, a hosszú évek során akadt azért ilyen is. Úgy éreztem, ebbe a műsorba mindenképpen illik egy-egy zenés színházi dalbetét, musical-részlet is. És itt vannak a frissen felvett stú-

A Kabaré Willkommen dalára Pétery Melinda készített koreográfiát, előadja a stúdiósok tánckara



MŰVÉSI BOHÓCKODÁSAINK

1964-1970
1970-1976
1976-1977
1977-1978
1978-1980
1980-1983
1983-1985
1985-2005
2005
2005-2011
2011-2021



Elöl Balla Éva énekel

Hegyi Norbert énekel és gitározik



diósok, akik közül többen remek hanggal, sőt énekes színpadi gyakorlattal is rendelkeznek, dobjuk be őket is a mély vízbe! Természetesen az újakat bemutató blokkból nem akartam egyetlen stúdióist sem kihagyni, ezért a felvételi anyagukból válogatva egy-egy verssel, prózával, dallal mutatkoztak be a közönség előtt.

Az eredetileg egyórásra tervezett műsor – egy szünettel – több mint kétórásra sikeredett. A műsorvezető szerepét én töltöttem be – az egyes műsorszámokat nemcsak felkonferálva, hanem kalauzolvá is a nézőket az Ascher Színház múltján, hagyományain át egészen a jelenig. Amolyan tavaszi „vegyes saláta” lett a műsorból, merészen váltakoztak benne stílusok, hangulatok, de egyvalami közös volt minden produkcióban: a játék öröme, ami összetartja az

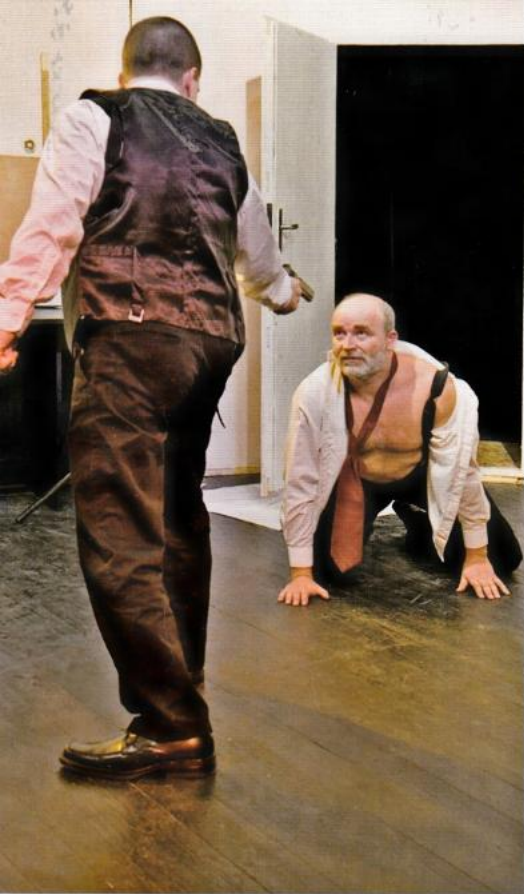
Ascher Oszkár Színház tagjait, és ami estéről estére bevonzza az embereket ebbe a színházba.

A műsornak annyira jó volt a visszhangja, hogy úgy döntöttünk, az eredetileg egy alkalomra készült műsort a következő évadban is repertoáron tartjuk. Ráadásul ennek az összeállításnak megvan az az előnye, hogy – a szerkezeti felépítés gerincét meghagyva – alkalomról alkalomra mód van kisebb változtatásokra: ha valaki kedvet kap beszélni a produkcióba, megteheti; ha valakit nem tudunk egyeztetni, könnyen kihagyható; az egyéni szereplők pedig változtathatnak is a kiválasztott versen, prózán, dalon, akár újabb, más műsorszámmal cserélhetik le a korábban már előadott produkciójukat.

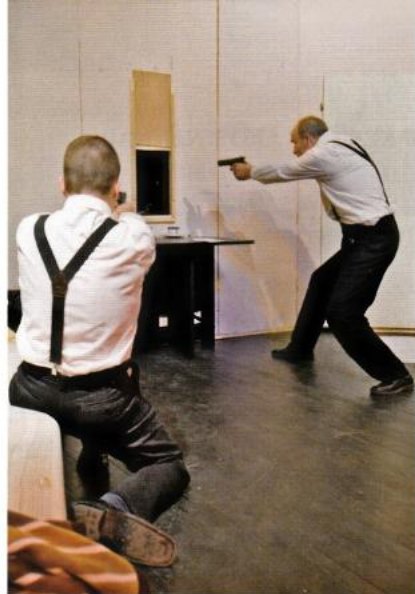
Így a következő évadban is többször játszottuk ezt a műsorunkat előadásokként kisebb-nagyobb változtatással – bekerültek új műsorszámok, elhagytunk néhányat, illetve a szereplők néha új versre cserélték a „régit”. (Például látványos, új műsorszám lett a későbbi előadásokban a „Kabaré” című musical híres Willkommen dalára készített tánc-koreográfia, melyet a volt stúdiósaink „tánc-kara” adott elő.)

Elöl Kovács Veronika és Szabó Zsuzsanna énekel





Ben (Örködy Kornél),
Gus (Pásztor Csaba)



HAROLD PINTER: AZ ÉTELLIFT

(abszurd – a Rigel Színpad előadása)

Van egy megbízó és egy feladat, de vajon ki a megbízó és mi a feladat, és vajon az a veszélyes, ha nem tudjuk, vagy az, ha meg akarjuk tudni? Tény viszont, hogy a végé nem akkor öblít, amikor kellene, egy váratlanul felbukkanó ételliften pedig különös étel- és italrendelések érkeznek, továbbá kiderül, hogy akit eddig a névtelen parancs egyik fölbérelt végrehajtójának hittünk, abból még áldozat is lehet.



KERTÉSZ ÁKOS: NÉVNAP

(komédia felújítása részben
új szereposztással)

Timár Tibor írása

Az évekkel ezelőtt már nagy sikerrel játszott előadásunk, Kertész Ákos „Névnap” című darabjának felújítására 2007 februárjában került sor. Kisebbségi változtatásoktól eltekintve – némileg felújított díszletben és jelmezzel –, hozzávetőleg ugyanazzal a rendezői koncepcióval mutattuk be a darabot.

(Ne feledkezzünk meg arról a háttérmonkáról sem, amit Kispál Sándor végzett – a Házmester epizód szerepe mellett – a darab díszletének megépítésében! Sándornak egyébként sok-sok darabunk díszletének elkészítését köszönhetjük, hiszen civilben bútorasztalos.)

Bevallom, szerettem volna összekötni a kellemest a hasznossal, amikor eldöntöttem, hogy felújítom ezt a darabot. Egyrészt annak idején mindössze tizenegyszer játszottuk, mivel a főszereplőnk kisbabát várt; másrészt úgy éreztem, hogy most elsősor-



Aranka (Kerti Tünde),
Mazur László (Orosz András)

Víg Gusztáv (Hegyi Norbert), Mazur László
(Orosz András), Varga Lehel (Rabb Ferenc)



Kispál Sándor díszletkészítés közben

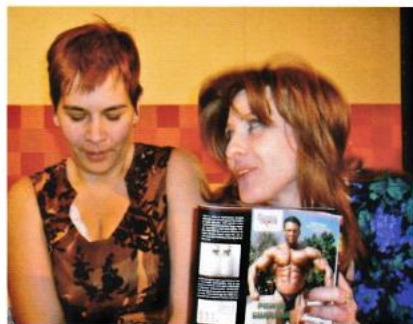




Bözsi (Lukács Klára), Vig Gusztáv (Hegyi Norbert), Mazur László (Orosz András), Varga Lehel (Rabb Ferenc), háttérben Aranka (Kerti Tünde)

ban az Ascher Színház egészének művészeti irányítására kell koncentrálnom, és így teljesen új darab rendezésére nem vállalkozhatom. Éppen ezért végiggondoltam, melyik az a korábbi rendezésem, amelynek szereposztása – legalábbis nagyrészt – még mindig rendelkezésre áll.

A bemutatóra eljött az író, Kertész Ákos is. A szereplők a tapsrendnél természetesen felhívták a színpadra a szerzőt, aki a premiért követő állófogadáson is részt vett, sőt pezsgővel a kezünkben elbeszélgettem vele az előadásról. Elfogódottság nélkül beszélt a látottakról, mert szerinte „profí” előadást látott. Meglepte őt az a lelkes, „családi” közeg, ami jellemző a mi színházunkra. Meg-



Ilona (Ling Emese), Juli (Jenei Mónika)

érezte a társulat baráti légkörét, s kiemelte a közönséget, mennyire értőn reagált a darab minden kis rezdülésére.

Sok feldolgozásban látta már ezt a darabját, s elmondása szerint gyakran abba a hibába estek a társulatok, hogy elvitték a darabot a poénkodás felé. Nálunk azonban mindvégig megvolt az a kényes egyensúly, amelyben a humoros, már-már végletekig elszabadult, indulatoktól fűtött részek elvezetnek a torokszorító, gyomorba markoló jelenetekig, s aztán vissza újra meg újra, hogy a néző egyszer sírjon, máskor nevessen, a végén meg gondolkozzon... Bevallom, ennek az észrevételnek örültem a legjobban, mert éppen ez volt a rendezői szándékom!

Tapsrend (középen a szerző: Kertész Ákos)





Paár Zsolt

LEGHŰSÉGESEBB TECHNIKUSUNK: PAÁR ZSOLT

Paár Zsolt az Ascher Oszkár Színház leg-hosszabb ideig tevékenykedő technikusa. 1982-ben jelentkezett hozzánk színjátszóként, felvételt ugyan nem nyert, de mivel fényképezéssel is foglalkozott, felajánlottuk neki, hogy „függetlenített fotósként” csatlakozzon a társulathoz. Később, mivel műszaki érdeklődésű volt (szakmája elektronikai műszerész), technikus feladatokkal bíztuk meg. Családi okok miatt 1990-ben elhagyta a műszaki fülkét, majd a sors úgy hozta, hogy 2007-ben, tizenhét év kihagyás után ismét csatlakozott a csoporthoz, s azóta is töretlen lelkesedéssel, folyamatosan irányítja és végzi a hang- és fénytechnikai feladatokat.

Technikusi pályafutását ebben az évadban egy hősies beugrással kezdte újra, mivel a „Névnap” című előadásunk műszakisa az egyik előadás előtt egy nappal kórházba került. Zsolt vállalta, hogy egyetlen próbával megoldja a feladatot.

NYÁRI KARBANTARTÁS 2007

Évtizedek elmúltával végre sor került a nézőtér falán keresztülfutó szennyvíz-elvezetőcső lebontására, és ezzel végre megszűnt egyrészt a kellemetlen szag, másrészt ezentúl nem kell éberen őrködni az ügyletesnek, hogy előadás közben senki ne használja a vécé lehúzóját, mert a víz áram-

lásának hangja a nézőtéri csövön keresztül zavarja az előadást.

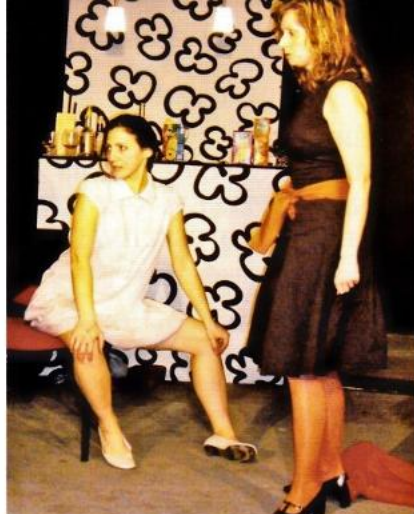
Apróságnak tűnik ez a változás, de nem az: nagymértékben növeli a nézők színházi komfortérzetét, és a színészeinknek sem kell attól rettegniük, hogy az előadás legmeghittebb, leglíraibb pillanatait megzavarja a zubogó víz hangja, amire a nézők nemegyszer azt hitték, hogy hangeffektus, csak épp nem értették, hogy kerül a „csizma az asztalra”.

VÁLTOZÁS A KÖZÖNSÉGSZERVEZÉSBEN

Fontos határozatot hoztunk a közönségszervezés tekintetében: ezentúl minden premier első két előadását zártkörű, tiszteletjegyes előadásként szervezzük: az elsőt kizárólag „ascherosoknak”, a másodikat pedig a szereplők hozzátartozóinak. Erre azért volt szükség, mert a gyakorlat azt mutatta, hogy a körülbelül negyvenfős társulat tagjai és hozzátartozói az ötvenfős nézőtér az első két előadás alkalmával megtöltik. A további előadásokat hirdetjük meg a közönség számára a helyi kommunikációs csatornákon keresztül, amelyekre a szereplők előadásonként két-két tiszteletjegyet igényelhetnek ismerőseik számára.



Ralf (Ökördy Kornél), Sarah (Vetési Zsófia)



Edith (Németh Orsolya), Sarah (Vetési Zsófia)

2007–2009

GIESELMANN: KOLPERT ÚR

(egyfelvonásos komédia)

Nemcsak nyugaton van kultusza a kortárs német drámának, hanem Magyarországon is. Ezt több, a közelmúltban bemutatott német darab jelzi.

A Kolpert úr könnyed, populáris darab. A morbid komédiában a vendéglátó házaspár és vacsoravendégeik pergő ritmusú csevegést folytatnak egy láda körül, amelyben kö-

zös hivatali főnökük hullája hever. Egy hosszadalmas pizzarendelést követően a darab szereplői újabb gyilkosságokig jutnak el attól a vágytól úzve, hogy végre felszabadultan érezhessék magukat.

A német darab bemutatásának egyik célja, hogy a belvárosi színházakig el nem jutó, peremkerületi nézőket megismertesse a kortárs német színházzal, valamint hogy a Kolpert úr révén egy kis kitekintést kapjanak az európai színházi áramlatokról; másik célja, hogy Budapest legrégebbi amatőr együttese bemutatkozhatson más fővárosi alternatív társulatoknak.

Pizzás fiú (Hajtós Bertalan), Sarah (Vetési Zsófia)



Edith (Németh Orsolya), Bastian (Mihály Gábor)



**DÉRY TIBOR – PÓS SÁNDOR –
PRESSER GÁBOR – ADAMIS
ANNA: KÉPZELT RIPORT EGY
AMERIKAI POPFESZTIVÁLRA**

(musical – a stúdiósok vizsgaműsora)

Lukács Klára stúdióvezető a stúdiósok sokoldalú prózai, énekes-táncos képességeire építve nagyszabású zenés produkció rendezésére vállalkozott. A koreográfiára Cor-tés Sebastiánt kérte fel, a dalok betanításában pedig Zimonyi Noémi segített.

A Képzelt riport... Déry Tibor szimbolikus, filozofikus regénye, színpadi átdolgozására az 1970-es években került sor. A darab cselekménye fiatalok között játszódik egy popfesztiválon. A tömegben felbukkanó arcok, jellemek mind-mind a kiábrándultság megtestesítőjeként öltönek testet: van,

aki a múlt nyomasztó terheit akarja feledni; van, aki beleunt a mindennapok egyformaságába, és ki akar lépni a társadalomból.

**A STÚDIÓMŰSORTÓL
A POPFESZTIVÁLIG**

Lukács Klára írása (részletek)

Még sosem vezettem fiatalokból, fiatal felnőttekből álló csoportot, nekem is érdekes kaland volt ez a néhány hónap. Az volt a szándékom, hogy a stúdiósok sokféle hatásnak legyenek kitéve, így nemcsak velem zajlottak a foglalkozások, hanem „besegítőim” is voltak, akik a saját egyéniségüket, „tudományukat” próbálták megosztani a „zsengéssel” (például tánc, a commedia dell’arte alapjai, ritmusgyakorlatok, beszédtechnika, mozgásfejlesztés stb.)

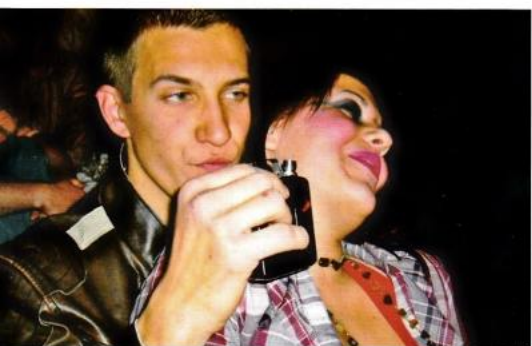
Jelenet az előadásból: Kovács Veronika, Jenei Mónika, Sugár Krisztián, Zichy Pál, Kántor Kolos, Zimonyi Noémi, Horváth Imre, Hajtós Bertalan, Kocsis Nikoletta, Csányi S. Csaba, Murzea Alex, Katona Bálint





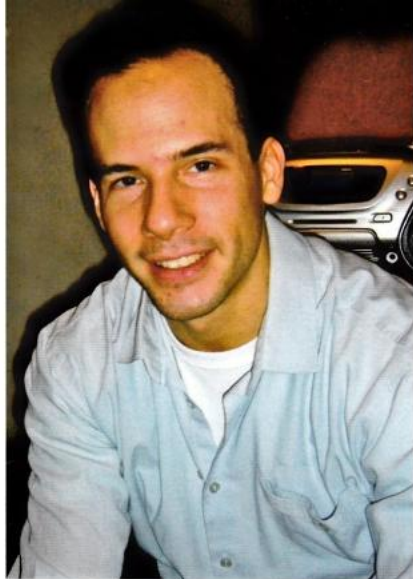
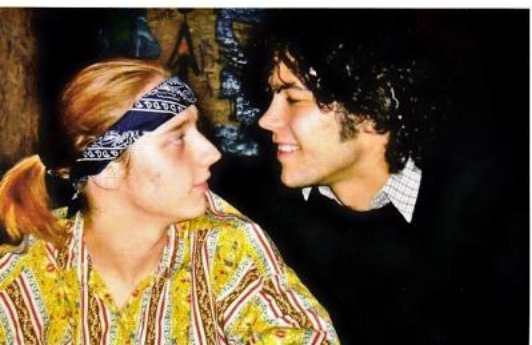
József (Katona Bálint), Eszter (Kovács Veronika)

Beverley (Lingl Zsófia), Eszter (Kovács Veronika)



Pokol angyala (Murzea Alex), Juanna (Kocsis Nikolett)

Fiú (Kántor Kolos), József (Katona Bálint)



Az előadás koreográfusa: Cortés Sebastián

A stúdiósoknak egyébként évad közben már volt bemutatkozási lehetőségük az „Ilyenek vagyunk mi” című műsorunkban (dalokkal, versekkel, monológokkal).

A 2006-os évadzáró társulati ülés után került sor a stúdiósok bemutatkozó műsorára. Ez a stúdióműsor rendhagyó volt, eltért a hagyományoktól, mivel mindössze négy hónapunk volt az alapképzésre (a felvételi évad közben, februárban volt). Erre az alkalomra azokból az etüdökből készült egy sajátos, laza szerkesztésű műsor, melynek koncepcióját az adta, hogy az azoktól tanultakat, akikkel dolgoztak e néhány hónap folyamán, jelenítsék meg a színpadon. Így ebben a műsorban, amit elneveztünk „Nyitott stúdiónak”, nem az egyéni adottságok, képességek megmutatására, hanem az összmun-kára helyeztem a hangsúlyt.

Talán ez volt a velük töltött munkafolyamat legnehezebb része. Hiszen egyénileg már mindannyian álltak színpadon, de a többiekkel való együttműködésben, az alkalmazkodásban még volt és lesz is tanulnivaló. Meg kell szokniuk azt, hogy a színház



Tánc (csoportkép)

együtt gondolkodást, óriási egymásra figyelést, együtt lélegzést kíván. Csak akkor jó valaki a színpadon, ha csapatjátékos. Egy darab sikere nem pusztán a benne játszó színészek egyéni adottságain múlik (bár kétségtelenül az is fontos), sokkal inkább azon az összhangon alapuló játékmódon, aminek olyan erős hatóereje van, hogy elbűvöli a nézőt és a játékosokat egyaránt.

Amikor véglegesen eldöntöttem magamban, hogy nekem is rendezésre kell adnom a fejem, a legfőbb ok, amiért belevágtam, az volt, hogy elég sok új embert vettünk fel, túl nagy luxus lenne, ha nem foglalkoztatnánk őket. Igen szép számmal akadtak közöttük jó hangú adottsággal rendelkezők is, ezért morfondíroztam azon, hogy zenés darabot keresek nekik. Aztán egyszerre kipattant az ötlet, legyen a „Képzelt riport”!

Amikor kezembe került a szövegkönyv, megvalloam, némiképp elszörnyedtem. Előtte olvastam frissen a regényt, és döbbenet láttam, hogy egy az egyben emeltek át belőle részleteket a színdarabba. A szöveg és a dalok között óriási a szakadék, és ha nem akarom,

hogy az egész olyan legyen, mint egy hullámvasút, sűrűsölni kell találnom valamit. Ráadásul meglehetősen epikusnak tűnt a szöveg, minden esemény utólagosan idéződik fel benne. Az eredeti dramaturg, gondolom, rádiós rendezőként nem elsősorban látványban gondolkodott, amikor átdolgozta a művet. A szöveg jellege is idegen a fiatalok nyelvezetétől. Drága Anikó, annyiszor gondoltam rá, milyen jó lett volna, ha segít átdolgozni a szöveget, hiszen rendkívül jól dramatizált!

A próbákat 2007 januárjában kezdtük el Cortés Sebastiánnal, Szebivel, aki a koreográfiát készítette a darabhoz. Előzetesen egyeztetettük „óráinkat”. Neki hasonló elképzelései voltak a darabról, mint nekem, így kezdettől fogva egy hullámhosszon dolgoztunk. Rendkívül jó pedagógus, nagyon rugalmas, és amit látványban megkreál, az hatásos, és maximálisan megfelel annak a koncepciónak, amit én is szívesen látok a színpadon. A színészek szeretnek vele dolgozni, nem erőltet rájuk semmi olyat, amiben kényelmetlenül érzik magukat. Szébi főnyeremény!

EMLÉKFAL AVATÁSA SZEIFNER FERENCNÉ TISZTELETÉRE

A „Popfesztivál” bemutatója után, 2007. november 10-én megható eseményre került sor: Timár Tibor művészeti vezető és a Rákosperti Művelődési Ház igazgatónője közösen leplezték le a teátrum bejáratánál színházunk nemrég elhunyt alapítója, Szeifnerné Csetényi Anikó emlékfalát. A megemlékezésen jelen voltak Anikó családtagjai is.

Az emlékfal avatását nem véletlenül kötöttük össze a stúdiósok vizsgaműsorának bemutatójával, hiszen Anikó mindig is kiemelt figyelmet fordított a fiatal tehetségek gondozására.

KERÜLETI SZÍNHÁZAK KÉPVISELŐI A PARLAMENTBEN

„A színházi törvény koncepciója” címmel rendeztek országgyűlési nyílt napot 2007. november 20-án, melyre meghívást kapott Timár Tibor, az Ascher Oszkár Színház művészeti vezetője és Szabó Ágnes, a Gózon Gyula Kamaraszínház igazgatója is. Beszéltek a XVII. kerületi színjátszás helyzetéről, főként a finanszírozásról, a pályáztatás nehézségeiről és a jogdíjak problémájáról is.

Az országgyűlés kulturális bizottsága végül népes hallgatóság, neves fővárosi színészek és színházigazgatók előtt a Parlament delegációs termében kezdte meg munkáját.

Emlékfal Anikó tiszteletére





Királyné (Szabó Zsuzsa), Király (Horváth Tibor)

Réz herceg (Georgita Máté), Dr. Vakáciusz (Csányi S. Csaba), Csipkerózsika (Lingl Zsófia)



CSETÉNYI ANIKÓ: A KÖZÉPSŐ KIRÁLYFI

(mesejáték – a Rigel Színpad előadása)

Ez a mese úgy kezdődik, mint a legtöbb mese a világon. Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy király. Ennek a királynak volt három fia. A legidősebbet Arany hercegnek, a középsőt Ezüst hercegnek, a legfiatalabbat Réz hercegnek hívták. Mondom, ez a mese pontosan úgy kezdődik, mint a legtöbb mese, amit valaha írtak, de egész másképp folytatódik...

A mesékben a legidősebb örökli a trónt.

Igen ám, ugyanakkor mindig a legkisebb nyer. Akkor hát, ki legyen a trónörökös? A legidősebb, aki egész nap csak a gitárját pengeti? Vagy anyuci kedvence, a mindig nyafogó bajkeverő, a legkisebb? Míg a szülők ezen civakodnak, észre sem veszik, hogy van egy középső fiuk is. A helyzet megoldására Vakáciusz doktor próbatételt javasol...

Az Ascher Színház és a Rigel Színpad tagjai igyekeznek ápolni azt a hatalmas örökséget, amit Sz. Csetényi Anikó hagyott ránk. A darabválasztással is emlékének adózunk, hiszen egyik legkedveltebb gyermekdarabjáról van szó.

Réz herceg (Georgita Máté), Arany herceg (Katona Bálint), Ezüst herceg (Zichy Pál)



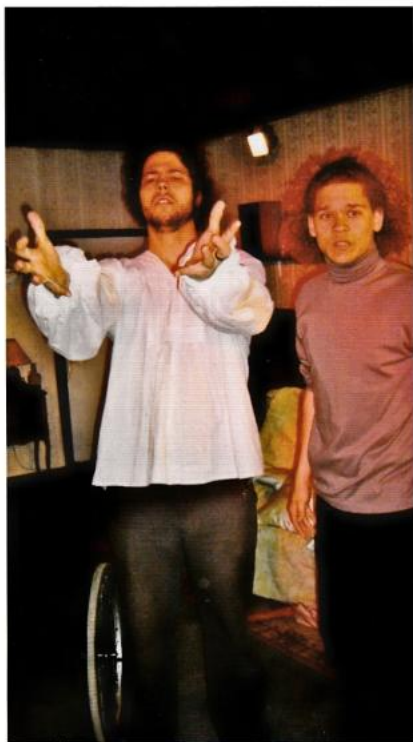
SZAKONYI KÁROLY: ADÁSHIBA

(abszurd vígjáték felújítása –
részben új szereposztással)

Ha csak nézzük, de nem látjuk a világot, megláthatjuk-e benne önmagunkat? Ha nem látjuk önmagunkat, megláthatjuk-e egymást? Ha egymást sem látjuk, megláthatjuk-e a csodát? S ha a csodát sem láthatjuk meg soha, ugyan mire való az emberi élet?

Szakonyi ma is kínzó kérdéseket felvető Adáshibája – csak tán a tévét kellene behelyettesíteni a számítógéppel és az internettel – a nevetés és a sírás könnyein át látni és élni tanít. A példázatszerű történet az emberek elidegenedéséről szól, arról, hogyan választja el őket egymástól a kommunikáció teljes hiánya, mennyire nem képesek egymás „adását” venni. Mára már a tévé és a tömegkommunikációs eszközök egyértelműen egyfajta menekülést kínálnak a saját ürességünk, semmitmondásunk elől.

A premieren jelen volt a darab írója, Szakonyi Károly is. Az előadást Csetényi Anikó (a darab korábbi rendezője) és Frech' Ottó (a



Emberfi (Katona Bálint), Imrus (Hajtós Bertalan)

Saci (Kalán Erika), Dönci (Orosz András), Bódogné (Ling Emese), Bódog (Horváth Imre)





Bódog (Horváth Imre), Szűcs úr (Frech' Gábor)

darab hajdani Szűcs bácsija) emlékének ajánlottuk. (Az előadással 2010. április 30-án vendégszerepeltünk testvérvárosunkban, Gyergyószentmiklóson, a Figura Stúdió Színházban.)

Emberfi (Katona Bálint), Vanda (Jenei Mónika)



NYÁRI ELŐKÉSZÜLETI MUNKÁLATOK AZ ÉVADKEZDÉSHEZ – 2008

Orosz András irányításával a nézőtéri dobogók felújítására került sor, melynek köszönhetően minden sor emelkedő rendszerű lett, kényelmesebben elférnek a nézők, jobbak lettek a látási viszonyok.

Paár Zsolt és Timár Tibor közreműködésével anyagot gyűjtöttünk honlapunk újraindításához, így a megújult honlap az évad nyitására elkészült.

A honlap tartalmából:

Rólunk: Timár Tibor összefoglalót írt színházunk történetéről.

Alapítónk: Rövid életrajz és méltatás Szeiferné Csetényi Anikóról.

Műsor: Az évad repertoárdarabjainak rövid tartalma, szereposztása, fotói.

Társulat: Az aktuális évad társulati listája.

Névadónk: Korábbi honlapunkról átemeltük névadónk, Ascher Oszkár bemutatását.

Archívum: Az Ascher Színházban bemutatott előadásokat időrendben felsoroló táblázat.

Híreink: Aktuális információk.

Jegyinformációk: link a Rákoskerti Művelődési Ház és a Dózsa Művelődési Ház (Vigyázó Sándor Művelődési Központ) honlapjára.

A technikai lebonyolításhoz Orosz András nyújtott segítséget.

Szintén Orosz András nevéhez fűződik az Ascher (belső) levelezőlista létrehozása az interneten keresztül, így társulati tagjaink közül bárki megszothat aktuális információkat a csoportról vagy önmagáról.

SÓSKA, SÜLTKRUMPLI – ÖTVENEDIK ELŐADÁS!

Az Ascher Oszkár Színház életében ünnepi pillanathoz érkezünk: még sosem volt olyan műsorunk, amelyik megérte volna az ötvenedik előadást! Gratulálunk az alkotóknak: rendezőnek, szereplőknek, műszakiaknak egyaránt! Mindannyian izgalommal készültünk a jubileumi előadásra!

A „sósкасok” külön meglepetésekkel rukoltak elő: némely ponton megállították egy pillanatra az előadást, és a szereplők „helyet cserélve” bújtak egymás bőrébe, majd vissza. A fiúk Sóska-werkfilmet is forgattak „Feltét” címmel, melyet az ascherosokon kívül az érdeklődő (és ünneplő) közönség is megtekinthetett az előadás után.

Az alkotók szerkesztésében megjelent egy jubileumi kiadvány a „Sóskáról”, amelyben visszapillantottak az előadás nyolcéves történelmére.

A már hagyományosnak mondható ünnepi állófogadáson (torta, pezsgő) túl a művelődési ház feldíszította a termet „Sóska, sültkrumpli 50. előadás” felirattal, az ünnepi asztalon pedig egy erre az alkalomra „gyártott” focilabda is díszelgett a finomságok mellett.

Az ünnepi köszöntők után az előadás alkotói „diszoklevelet”, valamint saját kezűleg készített ajándékbabát kaptak, végül pedig természetesen sóskával és sültkrumplival láttuk vendégül az ünneplő társaságot. A jubileumi ünnepséget éjszakába nyúló bulizás koronázta meg!

A Sóska, sültkrumpli 50. előadása utáni ünneplés





I. partjelző – Szappan (Pásztor Csaba), Bíró – Lacikám (Hegyi Norbert), II. partjelző – Művész (Ökördy Kornél)

RÉSZLETEK A JUBILEUMI KIADVÁNYBÓL

Hegyi Norbert írása (részlet)

Mondhatnánk, hogy mi sem áll távolabb tőlünk az öntömjénezésnél. Egyrészt azonban ennek a veszélye a magunkfajta magamutogatóknál egyáltalán nem elhanyagolható, másrészt pedig a jubileumi előadást övező készülődés(ünk) is azt mutatja: ha csak a füstjét is, de legalább ránk! Szívjuk mi boldogan!

Merthogy 1999 áprilisában született egy ötlet, amely 2001 márciusában fizikai testet öltött, s azóta is – nyolcadik éve – elszántan folytatja útját.

Nincs az Ascher Oszkár Színház eddigi történetében még egy olyan előadás, mely megérte volna ezt a „szép kort”; 2009. január 24-én ötvenedik alkalommal kerül színre – változatlan szereposztásban!

Ennyi idő már egy professzionális színház esetében is jelentősnek mondható, hát még egy olyan amatőr társulatnál, amelynek tag-

jai egy-egy előadást évi tiz-tizenkét alkalommal játszanak csak (kizárólag hétvégeken), s ahol mindenki ingyen, munka, tanulás mellett, de együgyű lelkesedéssel teszi a dolgát azzal a hittel felvértezve, hogy az előadásra jegyet váltó nézőink lelkeikben gazdagabban térnek majd haza otthonaikba, mint ahogy hozzánk megérkeztek.

A „Sóska” megszületése tökéletesen magától értetődő volt: első pillantásra beleszerelmesedtünk ebbe a precízen megírt, izgalmas dialógusokkal és ellenállhatatlan humorral rendelkező darabba. A 2000 nyarán megkezdődött próbafolyamat az első perctől fogva különös eufóriát hozott; igyekeztünk a legapróbb részletekig „profi” előadást létrehozni. Kamaraszínházunk történetében elsőként ebben az előadásban jelent meg komoly munkával felállítható díszletfal a hozzá tartozó díszletelemekkel. A 2001. márciusi bemutatóig folyamatos „ötletroham” volt az életünk: az előadás záróképeinek ötlete például egy rockkoncertlátogatás éjszakáján született meg.

A Sóska, sültkrumpli eddig immáron harminckilenc alkalommal az Ascher Oszkár Színházban, tizenegyszer pedig vendégszereléseken találkozhatott a nézőkkel (Vescsés, Rákospalota, Balatonszemes, Gyerőyószentmiklós, a budapesti orvosi egyetem kollégiuma, Érd, Csömör, Uray Fesztivál BMK, KMO, Diadal Úti Általános Iskola, Erzsébetligeti Színház).

Elismerés minden olyan pillanat, amelyben – a zárókép megtisztító vizének zuhogása közben, Mambo Kurt parodisztikus Paradise Cityjének hangjai mellett – egy pici fényben állhatunk hárman, s amelyben a felcsattanó taps jelzi számunkra: megérte a nyolcesztendő út, mert eljutottunk – együtt – valahová.

És saját köszönetnyilvánításunktól meghatottan most – képzletben – nyájasan nézünk az Önök kedves arcába; „ömlik belőlünk a nyáj”.

*

Az Ascher Oszkár Színház megvalósításában Egressy Zoltán darabja, a Sóska, sültkrumpli élvezetes, jó előadás.

Ez számomra csak azért volt meglepő, mert előzőleg láttam két másik – köszínházi – bemutatót ugyanebből a darabból, és halálra untam magam. A három színész a három szerepre telitalálat, mindannyian éles kontúrú, felismerhető, de nem klisé-geisztusokból összeálló karaktert csinálnak. Látszik, hogy szeretik a színházat, és hogy szeretik a focit. Mi kell ennél több? (Nekem például semmi.) Az előadás kitűnő – és azt gondolom, ritka – példája annak, hogy milyen értékeket teremthet a független, „szabad” színházcsinálás.

Üdvözlettel:

Tasnádi István
dámáiró

SZÍNHÁZI VILÁGNAP 2009

A színházi világnap alkalmából „Kussoltat a sors – Latinovits Zoltán emlékezetére” címmel Pálffy Margit színésznő irodalmi összeállításával lepte meg a Rákoskerti Művelődési Ház a nézőket és az Ascher Színház tagjait.

Az előadás után meglepetések sora következett: a művelődési ház igazgatónője egy hatalmas, színpadot ábrázoló tortával várta a közönséget, az Ascher Oszkár Színház társulatának tagjait pedig egy-egy szál fehér rózsával köszöntötte. Örömmel jelentette be, hogy polgármesterünk és egyik alpolgármesterünk, valamint néhány kerületi képviselő jelentős összeggel támogatja az Ascher Színház működését.

Jól jött ez a pénz, mert a gazdasági válság okozta takarékosági intézkedések miatt veszélybe került színházunk működése is.



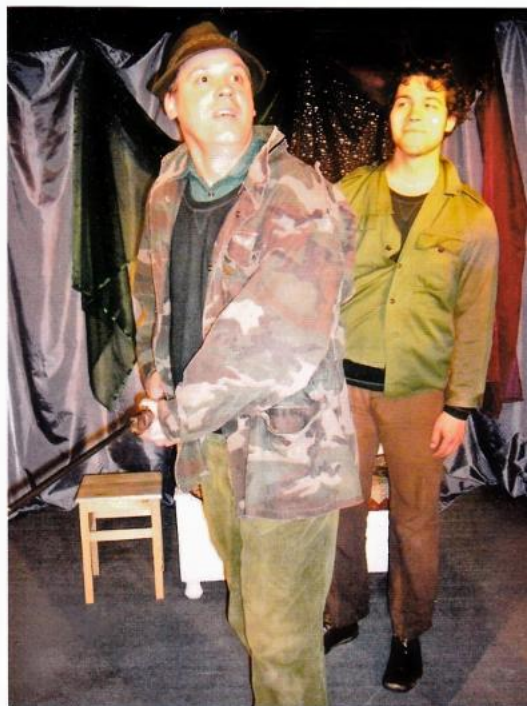
Udvari dáma (Szabó Zsuzsa), Fogadós
(Rabb Ferenc)

Medve (Vanya Róbert), Hercegnő (Dénes Andrea)



Ügyvezető miniszter (Pásztor Csaba),
Király (Pethe Zsolt)

Vadász (Hegyi Norbert), Vadászinas
(Katona Bálint)



JEVGENYIJ SVARC: HÉTKÖZNAPI CSODA

(mesejáték)

„Hétköznapi csoda! Milyen furcsa cím. Ha csoda, akkor lehet hétköznapi? Ha meg hétköznapi, akkor nyilván nem csoda. A mesében nagyon jól megfér egymás mellett a hétköznapi és a csoda, s könnyen megértjük őket, ha a mesét mesének tekintjük. Mint gyermekkorunkban. Nem kell rejtett értelmet keresni benne. Nem azért szól a mese, hogy elrejtse, hanem hogy felfedje, hogy teli torokból világ-gá kürtölje, amit az ember gondol” (J. Svarc).

A szálakat a Varázsló irányítja, de van, amikor a varázslatok mégsem úgy sülnek el, ahogy eltervezte. Ezek galibákat okoznak, de a végén minden jóra fordul.

A szereplőkben ráismerhet az ember

olyan alakokra is, akikkel a mindennapokban is találkozunk. Minden karakter szerethető, ugyanakkor utálható is. Ez egy mesés görbe tükör. A gyerekek egy édes mese, a felnőtteknek pedig egy kis tanmese.

A RIGEL SZÍNPAD MEGSZŰNÉSE

A Vigyázó Sándor (volt Dózsa) Művelődési Ház igazgatónője úgy döntött, hogy mivel nem talált állandó művészeti vezetőt a Rigel Színpadhoz, fájó szívvel bár, de megszünteti azt. A Rigel Színpad – az Ascher Színházzal azonos társulattal – 1995–2009-ig működött. A „Vigyázó” vezetése felajánlotta, hogy díszlet- és jelmeztárukból áthozhatunk mindent az Ascher Színházba, amire szükségünk van (kivéve, ami az ottani művelődési ház leltárában szerepel.)

Gazda (Abonyi Dávid), Gazdasszony (Vetési Zsófia)



2009–2011

TASNÁDI ISTVÁN: DON QUIJOTE REPRÍZ, AVAGY VILÁGJOBBÍTÓK

(komédia)

Timár Tibor írása

Tasnádi István Don Quijote-átírata eleven, vérbő, nyelvileg bravúros, dialógusaiban fesszes dráma, amely csupán alapszerkezetében emlékeztet a Cervantes-regény sztorijára, ám mindenestül kortársi fogantatású komédia.

Tasnádi könnyedén emeli át a búsképű lovag s fegyverhordozója figuráját magyar környezetbe, az 1990-es évek végének rendszert váltott miliőjébe. Egy konditermémé átalakított iskolai könyvtár latinos műveltségű, utcára lökött tanára, Kriston Géza lesz a derék lovag kései utóda, aki meg-unván a társadalmi kitaszítottságát, a munkanélküli hivatal packázásait, az álságos rokonok érdekvilágát, visszaréved a sosem-volt, dicső múltba, s birokra kél forgóajtós, csillogó bankokkal, focista szurkolócsöcselékkel, alvilági stricikkel, csak hogy megvédje a lovagi erényeket, a védtelen hölgyeket, s elnyerje szíve királynőjét, az utcai gigantposzter csábos pillantású kismamáját, Máriát.

Kriston lovagot a társadalmi konvenciók írott és íratlan szabályai szerint aztán rendre lesittelik, s a rácsok mögött cellatársként találkozik leendő fegyverhordozójával, az almupec cigány sráccal, Szancsóval...

Tasnádi drámájában egy magyar értelmiségi lúzer vívódik a világgal, de leginkább önmagával, s igyekszik megőrizni hitét a klaszikus kultúra értékrendjében.

A darab megrendezésével már évek óta kacérokodtam, sőt 2001-ben, az akkori szín-



Elöl: Róza néni (Lukács Klára), Kálmán (Csőre Csaba), Szancsó (Pethe Zsolt), Teri (Mészáros Ildikó), hátul: Kriston Géza (Hegyi Norbert), Szabó Patrik (Murzea Alex)

játszó táborban már olvasópróbát is tartotunk, de később egyeztetési problémák miatt elvettem a darabot. Most – a korábbihoz képest – más szereposztással vágok bele újra.

A szerző – Világjobbítók címmel – az 1997-ben írt darab újabb változatát is megírta 2000-ben. Tasnádi Istvánnal történt egyeztetés alapján a két változatból „össze gyúrok” egy harmadikat, s ezt az új változatot mutatjuk be az Ascher Színházban.

A premierre eljött hozzánk Tasnádi István, a darab írója is.

DON QUIJOTE REPRÍZ: A SZIGET MÉGISCsak LÉTEZIK

Hegyi Norbert emlékei az előadásról

A 2008-as Adáshiba-rendezésem, amely igazán „véletlen örömmunka” volt (hisz Horváth Imi kért fel rendezőnek), majd a 2009-es Hétköznapi csoda bemutató után, ahol kisebb, de szeretni valóan komikus szerepeket játszhattam Lingl Zsófi rendezésében,

kezdődtek meg Timár Tibivel Tasnádi István Don Quijote reprízének próbái.

Visszatekintve a munkafolyamatra az első szó, ami eszembe jut, a nehéz. A szó minden értelmében életem talán legnehezebb, legtöbb kihívással járó feladata volt Kriston Gézának, az iskolai könyvtárától (s ezzel életétől) megfosztott, saját, zárt világában élő tanárának megformálása.

Először is a szöveg(em)ről. A fiatal Tasnádi lobbanékony, néhol dramaturgiailag talán nem túl átgondolt, de kíméletlenül társadalomkritikus darabjának az Ascherban sokszor szokatlanul nyers, trágár szövegrétege (Szancsó szerepében) állandó feszültségben áll Kriston emelkedett, a lehető leg súlyosabb formáltságú, irodalmi mondataival, gondolathömpölygésével, mitológiai és cervantesi utalásaival. Ez engem eleve komoly kihívás elé állított, mert jelentősnek mondható színpadi tapasztalataim ellenére igencsak feladta a leckét a pontos szövegrögzítés.

Másodszor a folyamatos jelenlét feszültségének nehézsége jut eszembe: az előadásunk két és fél órája három felvonásra tagolódott, s alig volt olyan kép, amelyben ne lettem volna benne. A zárt családjelenetek kivételével (amelyekben persze imádtam ki-

Kriston Géza (Hegyi Norbert), Kurva
(Bukovszki Eszter), Strici (Orosz András)



Szancsó (Pethe Zsolt), Őr (Frech' Gábor)

vülről figyelni az összes karaktert: Lukács Klári Róza nénijét, Csöre Csabi Kálmánját, Mészáros Ildi Terijét s persze Tihanyi Évi és Murzea Alex frivol párosát) talán mind-egyikben személyesen is jelen kellett lennem. Ráadásul szerepem szerint az első pillanattól „zakkant” lelkiállapotban, csendes örületben, amelyből a későbbiekben folyamatosan, egy percnyi szünet nélkül csak egyre elborultabb és kiszámíthatatlanabb elmeállapotok s ebből fakadó cselekvések következtek.

Az első jelenetben rögtön fizikai összetűzéssel kezdeni nem könnyű, ráadásul úgy, hogy Orosz Bandi zseniális fizimiskájával szemérmetlenül arcon füttyöl – komolyságom megőrzése a próbák során is feladta a leckét. Ahogy számos más jelenet is: emlékezetesek voltak Pethe Zsolti lehengerlően harsány Szancsójával készített jeleneteink, de Frech' Gabinak a „foxiban” kipréselt „Tannnár úr...” mondata is a mai napig a fülemben cseng. S közben nyomasztó volt a képi világ is, hatalmas súlyt helyezett a nézőre, játszóra egyaránt.

A darab fizikailag is feladta nekem a leckét, s ha erre gondolok, újra a nehéz szó jut

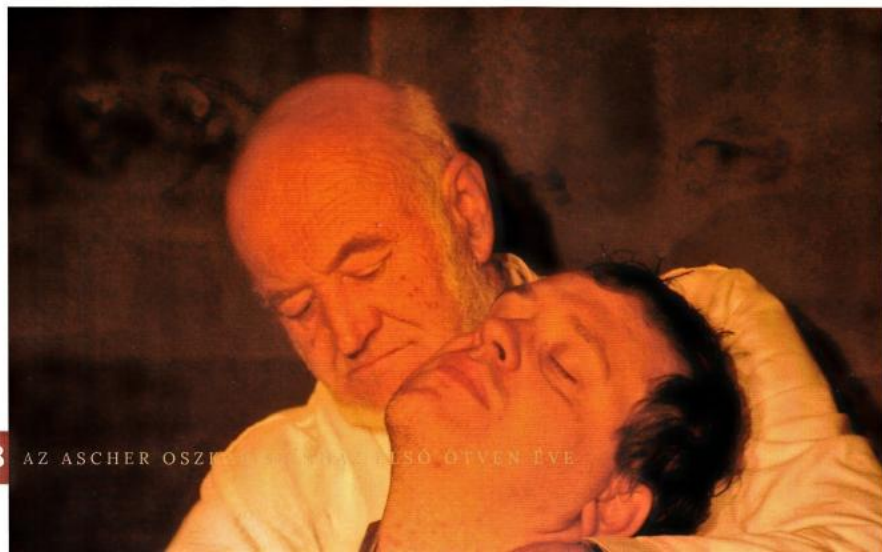


Szántó Mária (Jenei Mónika),
Kriston Géza (Hegyi Norbert)

Frici bácsi (Pásztor Árpád),
Kriston Géza (Hegyi Norbert)

eszembe. Az első néhány jelenet „könnyített” jelenléte után (hisz csak egy kopottas öltöny és fehér ing volt a birtokomban) folyamatosan a játékot nehezítő, akadályozó eszközökkel (amelyek természetesen dramaturgiai szempontból nagyon fontosak) kellett küzdenem: előbb egy jó húsz-huszonöt kilós, könyvekkel teli zsákot vinni, emelni, pakolgatni minden jelenetben, később pedig a „lovagi” felszerelés – a testre helyezett reklámponyva, a „fogaslándzsa”, a hegesztőmaszk; s az állandó, közvetlen fizikai kihívások – harcok, összezsapások, földre kerülések, az utolsó jelenetben egy valódi, éles verekedés Alexszel – közeledve a negyvenhez, finoman fogalmazva sem túl sportos életvitelem mellett mindez komoly energia-befektetést igényelt. Az Ascher kis színpadán ez technikailag sem volt egyszerű: ehhez képest például (az előadás felvételét visszanezve) a Fradi-szurkolókkal való összezsapás kifejezetten erősnek tűnt, ahogy az utolsó leszámolás is a „tükrös lovaggal”. Sok jelenetben persze maradtak hiányérzeteim, de ezek nagyrészt rajtam múltak.

Nem meglepő módon azokban a jelene-tekben éreztem ösztönösen otthon magam, amelyekben jelen volt a líraiság. Hihetetlenül szerettem például Pásztor Árpai bácsi borbélyjeleneteit. Bár ő régóta az Ascher kö-



telékébe tartozott, hisz a Sóska-stáb technikus tagja is volt, de ez volt az első színpadi szerepe: s mintha csak rá öntötték volna a figurát. A halk, visszafogott eleganciája, a régi idők elveszett nyugalma árad belőle a hétköznapiakban, s minden privát, öltözőbeli izgalma ellenére a színpadon is. Amikor egy szál alsógatyában, egy fogással a kezemben, széttépett lelkiállapotban állok a harmadik felvonás elején, s ő megjelenik egy szatyor alával, vált velem néhány csendes, álomszerű mondatot, vagy a darabzáró, utolsó kép néma ereje – az ő fantasztikus munkája, jelenléte nélkül ezek a jelenetek nem így festettek volna.

De sokszor volt arra is alkalom, hogy Pethe Zsoltival is megszülessenek a megrázó lírai helyzetek: legfőképp az utolsó előtti jelenet, a haldoklás jut eszembe. Ebben a jelenetben volt a szerepemben megélt kedvenc pillanatom is: amikor egy másodperc alatt ki lép Kriston Géza az addig viselt szerepéből, s kristálytisztá tudattal mondja ki, hogy ő igazából nem Don Quijote, s „nincs sziget, nincs semmi”. Csodálatos volt, ahogy Zsolti a saját líraiságával, ösztönös finomságával megoldotta azt, hogy maga viszi tovább a közös játékot, mert az már az övé. Akkor is van sziget, ha már nincs. Csukott szemmel hallgattam őt, s mai napig benne vannak fülemben a mondatai: „Megtanulunk szőrfőzni. Megtanítom szőrfőzni, jó....?”

Számomra emlékezetes volt a Szántó Máriát alakító Jenei Mónival és az ismeretlen urat alakító Sugár Krisztiánnal kiépült, egymástól távoli, de valamiképp mégis hasonló viszonyom: mindketten megtartó erőt jelentettek Kriston számára. Móni színpadi ereje, jelenléte mindig is lenyűgözött (a Mirhatex-reklámban is csodálatos!), s közös jeleneteinkben is nagyon fontos volt az ő ütemérzéke, ösztönös gyengédsége, érzelmi segítsége. Sugár Krisztián intellektuálisan volt támasz Kriston Géza számára: a re-



Szancsó (Pethe Zsolt), Kriston Géza (Hegyi Norbert)

mény, a kapcsolódás azokhoz a dolgokhoz, amelyek őt magát is foglalkoztatták. És nagyon emlékezetesen megformált jelenet volt az összeomlás is: öngyilkossági kísérlete.

Összességében életem egyik legfontosabb, legizgalmasabb és persze legnehezebb színpadi feladatát köszönhetem Timár Tibinek. A „nagy négyes”, amelyben az ő vezetésével komoly kihívásokkal járó főszerepet vihettem: az Abelard, a Völegény, a Névnap és a Don Quijote közül ez volt az utolsó. S ez volt talán a leginkább egyértelmű, sallangoktól mentes próbafolyamat; valószínűleg a régi ascherosok közül mindannyiunknak hasznára vált, hogy tíz évet öregedtünk: tapasztalatunk is több volt, s jobban egymásra is hangolódtunk a munkafolyamat során. A fiatalabbak vagy színpadi munkában kevésbé tapasztaltak is zökkenőmentesen illeszkedtek be, elég, ha csak Janka Bencét, Árpi bácsit említem. Tibi vezetésével mégiscsak megszületett a nem is létező sziget: a Don Quijote repríz ascheros alkotóműhelye lett számomra azzá.

MEGALAKULT AZ ASCHER OSZKÁR SZÍNHÁZ ZENEKARA, AZ „ASZTALHOZ, EMBEREK!” SZENVEDÉLYZENEKAR

Azt a viccet ismered, hogy összeáll néhány jovialis, megállapodott ember, hogy rockzenekart alapítson, majd egy lepukkant bérházban jó borok, sörök, háromszögszendvicsek, fürtnyi banánok társaságában, világmegváltó death metalzenekarok szomszédságában, deresedő halántékkal elkezdje nyomni a „bítet”? Ilyet normális emberek nem csinálnak, ugye? És ki mondta, hogy mi normálisak vagyunk?

Az „Asztalhoz, Emberek!” 2009 őszén alakult, és azóta egyre bővülő felállásban játszik. A „banda” a kezdetektől fogva feldolgozásokat ad elő, repertoárján elsősorban a hazai rock és alternatív vonal dalai jelennek meg. Az igazi örömmzenészekből álló formáció több sikeres koncertet adott.

Az „alapzenekar” tagjai: Kalán Era – ének, vokál; Hegyi Norbert – basszusgitár, ének; Orosz András – gitár, ének; Tüske Zsolt – dob, vokál; Janka Bence – ütőhangszerek, vokál; Katona Bálint – gitár

A NEGYVENÉVES ASCHER OSZKÁR SZÍNHÁZ TALÁLKOZÓJA

**Emlékműsor Szeifnerné Csetényi Anikó,
színpadalapító halálának ötödik
évfordulója tiszteletére**

Timár Tibor írása (részletek)

Boldog-szomorú, kettős évfordulóhoz érkezünk. Az Ascher Oszkár Színház – színpadunk nevének felvételétől számítva – elérkezett fennállásának negyvenedik évfordulójához. Legutóbb, a harmincéves, nagyszabású találkozón még velünk volt Anikó, aki 2005-ben végleg eltávozott közülünk, de emlékét, az Ascher Színházban kialakított hagyományait a mai napig megőriztük.

A jelenlegi társulat elhatározta, hogy Anikó halálának ötödik évfordulója alkalmából emlékezzünk rá úgy, ahogyan azt leginkább ő szeretné: legyen együtt megint a csapat – a negyven év régi és jelenlegi tagjai –, és közösen idézzük fel a szép emlékeket!

A találkozó időpontja: 2010. november 20.

Az „ascherosok találkozója” ünnepi műsorral készültünk.

Szerkesztő-műsorvezető: Timár Tibor.

I. rész

A mai nap semmiképpen sem gyászos emlékezés, hanem örömmünnp, hogy újra együtt a „nagy család”, és színházunk – az ország legregibb, folyamatosan működő amatőr-színhátszó-együttese – ma is „él” és alkot. Rendhagyó ez az „érettségi találkozó”: színházunk különböző nemzedékei ismerhetik meg személyesen is egymást a húszas korszátytól a középkorúakon át egészen az alapító tagokig.

A jelenlegi társulati tagok így kicsit átélhetik a múltunkat, a régiek pedig láthatják, hogyan folytatjuk a megkezdett utat. Mindezt alapítónkra, Anikóra emlékezve, az ő szellemiségének jegyében tesszük. A találkozóra nemcsak az ascherosokat hívtuk meg, hanem Anikó volt kollégáit, tanítványait, tisztelőit is.

Az ünnepi program: kétrészes emlékműsor Anikónak Anikóról, megidézte sokszínű alkotótevékenységének minden szelét, utána pedig az ascherosok zártkörű találkozója kerül sor az „éjszakába nyúlóan”.

Műsorunkban elsőként egy 2000-ben (Anikó halála előtt öt évvel) készült riportfilmet fogunk látni, amit az M1 TV a „2000 év színháza” című beavató színházi előadásunk próbáin és előkészületein forgatott, s amelyben Anikó megfogalmazza „ars poeticáját” önmagáról és a csoportról.

*

Riportfilm Sz. Csetényi Anikóról kivetítéssel (MTV „Théma” című műsora – 2000)

*

Pörgessük vissza az idő kerekét a színpad-alapítás kezdetéig! Az 1970-es években az irodalmi jelző nem véletlenül állt a nevünkben: színpadunkon akkoriban többnyire irodalmi összeállításokat, költői esteket, pódiumműsorokat tartottunk.

Műsorunk következő blokkja is irodalmi összeállítás lesz: Anikó kedvenc költőitől, költeményeiből, műveiből válogatva, valamint egy csokor saját verseiből (mert verseket is írt: a versírást afféle játéknak tekintette, soha nem akarta megjelentetni, kötetbe rendezni.)

*

Irodalmi összeállítás Anikó kedvenc műveiből és saját írásaiból: Garai Gábor: Milarépa halála (Frech' Gábor); Babits Mihály: Jónás imája (Végh Ildikó); Brecht-Weill: Kalóz Jenny balladája – ének (Jenei Mónika), zongorán kísér: Plutzer Gábor

Összeállítás Sz. Csetényi Anikó verseiből (Horváth Imre, Janka Bence, Mészáros Ildikó, Pethe Zsolt).

Demjén Ferenc: Felnőtt gyermekek – ének gitárkísérettel (Vanya Róbert).

Ady Endre: Elűzött a földem, részlet (felvétele: Sz. Csetényi Anikó).

*

Következő műsorszámunkban Anikóra, a meseíróra emlékezünk. 1997-ben a Környezetvédelmi Minisztérium meseíró pályázatának kiemelt különdíját kapta. Meséit a Magyar Rádió hangfelvételei is őrzik, melyeknek színvonalát bizonyítja, hogy a kor legnevesebb színészei játszottak bennük szerepet.

Egy jellemző anekdota: egyik rádiójátékának főszereplője Csákányi László volt, de a felvételek közben a művész meghalt, ezért az egyik dalt ő már nem énekelhette fel. A

szerkesztő telefonon hívta fel Anikót, hogy azonnal írja át a dalszöveget, mire Anikó a telefonba – rögtönözve! – diktálta be a rímekbe szedett, új szöveget Csákányi Lászlónak tisztelegve, búcsúzóul!

Anikó több meséje CD-n is megjelent, melyeknek zenéjét Presser Gábor szerezte (például Hektor Rektor Kutyapesten, A piros esernyő).

A Pesti Műsor 2010. januári számában Presser Gábor így nyilatkozott egy interjúban: „Voltak akkoriban mesejáték-pályázatok, én meg épp dolgoztam a 8-as stúdióban, amikor bejött egy hölgy, bemutatkozott, hogy ő a szerkesztő. Elmagyarázta, hogy a pályázatot megnyerte egy tanár néni, aki azt írta a pályázata végére, hogy »ha én nyerek, a Presser Gábor írja hozzá a dalokat!« Kérdeztem, milyen a mese. Mondta, hogy tüneményes, és gondolhatom, ha rengeteg pályázó közül ő nyert, akkor az jelent valamit. És aztán így ment évekig. A tanár néni – Csetényi Anikó – sorra nyerte a mesejáték-pályázatokat, én meg írtam hozzájuk zenét. Lemezen megjelent A piros esernyő, ami jó régen volt, nem tudom, pontosan melyik évben, de arra emlékszem, hogy Zorán lánya, Szandra még nagyon kicsi volt, ő kapta az első példányt ajándékba.”

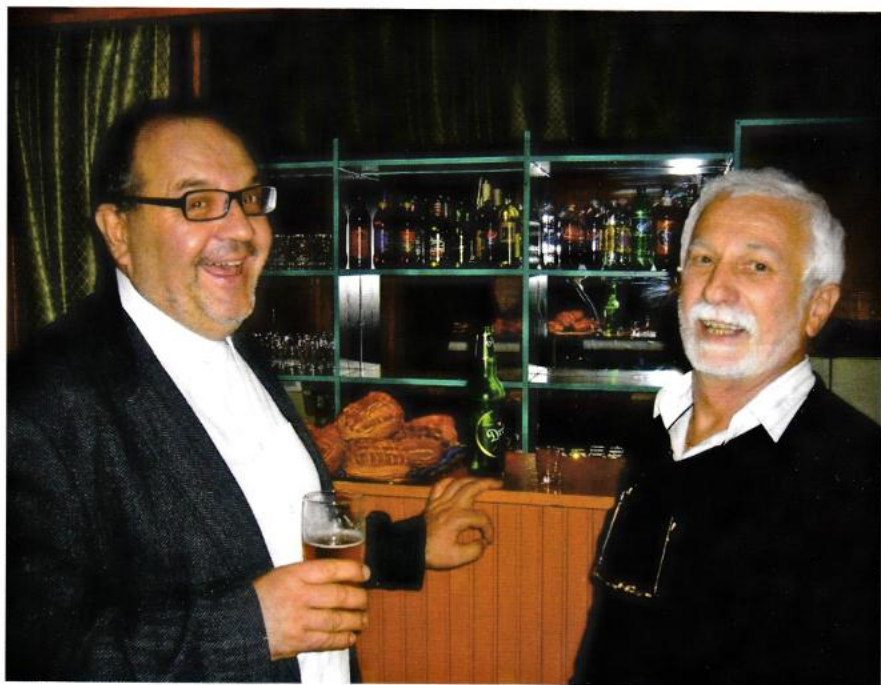
*

Részlet Sz. Csetényi Anikó – Presser Gábor: A piros esernyő című mesejátékából, előadja: az „Asztalhoz, Emberek!” zenekar” (Hegyi Norbert, Janka Bence, Jenei Mónika, Kalán Erika, Katona Bálint, Orosz András).

II. rész

Most a csoport történetét dokumentáló albumokból következnek írások, amelyek színházunk történetének rögzös útját mutatják be a kezdetektől a jelenig.

*



Ketten az alapító tagok közül a 40 éves találkozón: Újvári Zoltán és Barsy Géza

Részletek felolvasása az Ascher Színház albumaiból (Rabb Ferenc, Szeifner Judit, Timár Tibor).

*

Következzék egy jelenet Anikó egyik leg sikeresebb rendezéséből (amelynek a főszerepét is játszotta), „A gamma-sugarak hatása a százszorszépekre” című előadásból! 1977-ben Anikó két lányával, az akkor még kislány Jutkával és a középiskolás Katival elhatározta, hogy saját örömeikre elkezdik próbálni a darabot, melynek három szerepe életkor szerint is megegyezett Anikó és lányai korával; majd ebből a kezdeményezésből kirobbanó sikerű előadás született. 1977-ben Anikó rendezte és játszotta benne Beatrice szerepét (ebből látunk most egy rövid filmbejátszást); 1997-ben (húsz évvel

később), a felújított változatban Anikó szerepét Lukács Klára játszotta (szintén Anikó rendezésében), ebben az előadásban a nagyobbik lányt már unokája, Varga Anna alakította; a most következő jelenet rendezője Lukács Klára, Anikó hajdani szerepét pedig társulatunk tagja, Anikó unokahúga, Szabó Zsuzsa játssza.

*

Paul Zindel: *A gamma-sugarak hatása a százszorszépekre (részlet)* – szereplők: Kerti Tünde, Léka Vera, Szabó Zsuzsa.

Részletek felolvasása az Ascher Színház albumaiból.

*

A következő műsorszámmal emlékezzünk Anikóra, a magyar-angol szakos tanárra!

1995-ben rendezte Örkény „Tóték” című darabját. A nagy sikerszerűt követően, a nyári szünetben – még akkor sem tudott soha tétlenül pihenni – magántanítványokat vállalt angolból, sőt lányait és az idegen nyelv tudására szomjazó, színjátszós Aschertagokat is egyre gyakrabban oktatta angol nyelvre. Csányi S. Csaba (a Tóték egyik szereplője) ötletére – aki azóta szintén angoltanár lett – kedvtelésből elkezdtek angolra lefordítani a Tótékat, ezzel gyakorolva a műfordítás rejtelmait: hogyan lehet visszaadni a nyelvi pontosságon túl a darab sajátos humorát, Örkény groteszk világát, különleges nyelvezetét.

Annyira belejöttek, hogy az egész művet lefordították, és az előadás szereplői elhatározták, hogy a darabot angol nyelven is előadják. A szereplők között volt angolul jól, illetve kezdő szinten beszélő, de akadt olyan is, aki egy kukkot sem tudott angolul. Az angol nyelvű próbák vége felé jártak, amikor kicsit elbizonytalanodtak: mi fog történni, ha baki lesz előadás közben (magyarul ezt rutinosan áthidalják, de az angoltudásuk egy esetleges váratlan helyzet megoldására már kevés); ezért végül is úgy döntöttek, elvetik az angol nyelvű előadás ötletét.

Most ősbemutató következik: Sz. Csetényi Anikó és Csányi S. Csaba fordításában egy jelenet a Tótékból – angol nyelven!

*

Örkény István: Tóték (angol verzió – részlet)
Szereplők: Csányi S. Csaba, Hegyi Norbert, Horváth Imre, Ling Emese, Vetési Zsófia.

Részletek felolvasása az Ascher Színház albumaiból

*

Műsorunk zárásaként elevenítsük fel Anikó egyik utolsó szerepét a „Nyolc nő” című darabból, amelyet egy évvel a halála előtt játszott! A darab eredeti szereplői most közö-

sen adnak elő egy részt a darabból, majd felvételről megtekinthetjük Anikót is ebben az előadásban, ahol – milyen az élet! – egy kerekesszékes nő alakított.

*

Robert Thomas: Nyolc nő (részlet). Szereplők: Jenei Mónika, Kalán Erika, Kerti Tünde, Ling Emese, Lukács Klára, Vetési Zsófia, valamint felvételről Sz. Csetényi Anikó.

Diaporáma Sz. Csetényi Anikóról (készítette: Paár Zsolt).

A vetítés közben az összes szereplő egy-egy szál virágot helyezett el a színpad két oldalán.

*

Paár Zsolt négyoldalas kiadványt szerkesztett, amelyet a találkozón minden résztvevője a helyszínen megkapott.

Az emlékműsort felvette a Rákosmente TV. Timár Tibor művészeti vezetővel riportot is készítettek az Ascher Színház történetéről, ennek a riportnak a részleteit vágták be a negyvenéves találkozóról készített felvételbe.

KAPCSOLAT A RÁKOSMENTE TV-VEL

A XVII. kerület televíziója, a Rákosmente TV 2010 júliusától üzemel, a kezdetektől a mai napig tartó, kiváló kapcsolatban az Ascher Színházzal. Rendszeresen készítenek riportot a művészeti vezetővel színházunk terveiről, aktuális programjairól; interjúkat készítenek előadásaink szereplőivel „Kaleidoszkóp”, „Rákosmenti Krónika” és „Helyi Érték” című műsoraikban. Előadásaink több alkalommal felvették és sugározták (sőt hozzájárulásukat adták, hogy a felvételek az Ascher Színház honlapján is megjelenjenek); szilveszterenként – azóta már hagyománnyá téve – rendszeresen válogatnak előadásaink közül (ismétlésképpen).

ZALÁN TIBOR: MESÉK A KIRÁLYLÁNYOK KÖNYVÉBŐL (mesejáték)

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király, Habakuk volt a becsületes neve. Szép felesége is volt ennek a királynak, aki négy leányt szült neki a világra. Megnőttek mind a lányok, sorra elkerültek a világ négy távoli országába. Most újra találkoznak, hiszen van, ami örökre összeköti őket, mégpedig a család, az emlékek. Jöjjenek hát sorban a mesék! Ezek a különös, édes szívdobbanások...

Zalán Tibor „Királylányok könyve” című műve alapján a mesét színpadra alkalmazta Csányi S. Csaba és Lingl Zsófia.

A színpad és a nézőtér nem szokványos kialakítása miatt az üléshelyek jó része a padlón lett kialakítva, ülőalkalmatosságul pedig szőnyegek és párnák szolgáltak, amit a gyerekek különösen élveztek, még otthonosabban érezve magukat színházunkban.



Janka Bence és Bukovszki Eszter

Léka Veronika és Janka Bence



Elöl: Janka Bence és Lingl Zsófia





Lingl Zsófia

Zimonyi Noémi



A XVII. KERÜLETI MŰVELŐDÉSI INTÉZMÉNYEK ÁTSZERVEZÉSE

Döntés született a XVII. kerületi önkormányzat fenntartásában működő közművelődési intézményrendszer átszervezéséről. Kerületünk minden művelődési intézményét (a rákoscsabait, rákoshegyit, rákoskertet, rákosligetit) a Vigyázó Sándor Művelődési Ház irányítása alá vonják össze, a továbbiakban a „Vigyázó” tagintézményeként fognak működni. Létrehoznak a „Vigyázóban” egy új igazgatóhelyettesi státuszt, s az új munkatárs ezeknek a kisebb művelődési házaknak a szakmai munkájáért, összehangolásáért felel majd.

Az átszervezés után, 2011. június 1-jétől a „kis művelődési házakat” a Vigyázó Sándor Művelődési Ház új igazgatóhelyettese, az Ascher Oszkár Színház tagja, Jenei Mónika fogja irányítani. Így a Rákoskerti Művelődési Ház épületében található Ascher Oszkár Színház „főnöke” a fenntartó részéről – furcsa módon – éppen egyik társulati tagunk lett, ezért az információáramlás és a szervezőmunka a fenntartó és az Ascher Színház között – várhatóan – még gördülékenyebb lesz.